

der bliver Amtsskolekonsulent eller Amtsskoleinspektør — hvad jeg godt tror, vi kan kalde ham, for det er det, han bliver —, han vil mere blive en Chef paa et Kontor, der paa Grundlag af sin egen Instruks laver andre Instruks, som Medhjælperne kan tage ud med sig, og hvis Overholdelse de skal kontrolere.

Jeg er bange for, at disse Amtsskolekonsulenter vil blive en Hindring for den personlige Udfoldelse af de Kræfter, der virker i Skolen. Og efter hvad jeg tror, er det, der har givet vore Almueskoler deres Præg og Værdi hidtil, netop den personlige Udfoldelse af de dygtige Kræfter, der har virket i Skolen. Jeg har ikke saa forfærdelig stor Tro paa Metoder og Systemer; det er ikke den Slags, jeg hænger mig saa forfærdelig stærkt i. Jeg har mere Tro til det personlige Arbejde, der kan gøres i Skolen; det kan gøres efter flere Metoder og Systemer, men jeg har mere Respekt for den Lærer, der forstaaer at sætte sig ind i Børnenes Tankegang, som gaar ned til Børnene og udfolder sig saadan for dem, at de ogsaa kan forstaa ham, og derfra tager dem med op fra de snævre Horisonter, hvori Børnene sidder i de første Aar, op til videre Udsyn. Men jeg er bange for, dersom vi faar saadanne Amtsskolekonsulenter, at vi saa skal faa hele vort Skolevæsen systematiseret, faa det ind i bestemte Metoder og Systemer, saaledes at den personlige Udfoldelse af de enkelte Kræfter i Skolen skal lide Skade derved. Derfor er jeg imod de Amtsskolekonsulenter; jeg tror, ingen Berettigelse de har, de vil snarere virke skadeligt end gavnligt.

Det siges, at de skal være til pædagogisk Vejledning for Lærerne og Skoledirektionerne. Jeg nærer nogen Tvivl om, at Lærerne i det hele ønsker dem som pædagogiske Vejledere. Vi hører jo nok, at det skal være fra Lærerkredse, at de er begæret; fra Forældrekredse er der jo ikke noget Ønske om dem. Vi hører ogsaa, at det navnlig er Købstadlærerne, der ønsker disse Konsulenter. Men de kommer jo slet ikke ind under deres pædagogiske Vejledning, det er ud til Landsbylærerne, at disse Konsulenter skal komme. Det forekommer mig derfor, at de kommer noget ukaldede ud til det Hverv, de skal paatage sig. Og hvad det angaar, at de skal være pædagogiske Vejledere for Skoledirektionen, kunde man vist ordne det Spørgsmaal paa en langt heldigere Maade. Hvis Skoledirektionerne i det hele faar en saadan Sammensætning, at de trænger til pædagogisk Vejledning, kunde man aabne dem Adgang til selv at antage en

saadan, enten i Form af en Sekretær, eller hvordan man nu vil ordne det, det kommer man nok ud over paa en eller anden Maade. og hvad Lærerne angaar, saa har der jo været og er endnu en Bevægelse indenfor Lærerstanden, som jeg hilser med den største Glæde, nemlig de Instruktionskursus, som Lærerne omfatter med meget stor Interesse, hvor de kommer sammen og ved fælles Vejledning søger at berige hinanden ud fra de praktiske Erfaringer, de har erhvervet sig i Skolen. Det er af større Betydning, end hvis man paatvinger dem en Mand, der sendes ud som Leder og Vejleder.

Jeg vil gerne til sidst sige et Par Ord om Privatskolen og Tilsynet med den. Jeg forstaaer slet ikke, hvorfor man har sat disse Paragraffer om Tilsynet med Privatskolen ind i Lovforslaget. Det forekommer mig, at det maa staa de Forældre, der ikke sender deres Børn til den offentlige Skole, ganske frit, hvorledes de ønsker deres Børn opdraget og undervist. Det eneste Krav, Offentligheden i saa Henseende har, er, at man kan kalde Børnene frem til Overhøring en Gang om Aaret og derved overbevise sig om, at deres Undervisning staaer Maal med den, der gives i de offentlige Skoler. Jeg forstaaer derfor ikke, hvorfor man skal have et særligt Tilsyn med Privatskolen. Man kan som hidtil lade de Skolekommissioner, der sidder i Kommunen, foretage dette Tilsyn med de private Skolers Virksomhed, om Børnenes Undervisnings taar Maal med den, de øvrige Børn faar i den offentlige Skole. Man har jo endvidere den Sikkerhed, at der i de private Skoler skal føres en Protokol, der ganske nøje udviser, hvorledes Skolegangen har været i Aarets Løb. Skulde det vise sig, at Børnenes Undervisning ikke staaer Maal med den offentlige Skoles, har man gennem denne daglige Protokols Førelse et ganske paalideligt Udtryk for, om Grunden er, at Børnene har forsømt Skolen, saaledes at de bliver Undermaalere i Kundskab, og saa kan man jo skride ind overfor Privatskolen. Men hvis Børnene staaer fuldt ud Maal med Børnene i de offentlige Skoler, har man fra det offentlige Side ikke nogen som helst Berettigelse til at blande sig ind i Privatskolens Arbejde.

Til Slut skal jeg blot udtale det Haab, at skal vi endelig have en Reform af vort Skolevæsen, hvad jeg absolut ikke mener er nødvendigt, den da bliver saadan, at den ikke binder de frie Kræfters Udfoldelse indenfor Skolen. Og jeg vil heller ikke haabe, at det bliver saaledes, at Hjemmenes Indflydelse paa vort Skolevæsen beskæres.